
UDK 811.163.42'373.23
81'373.23
Izvorni znanstveni rad

Petar Šimunović
Zagreb, Hrvatska

NADIMCI U HRVATA

SAŽETAK

Autorova istraživanja pokazuju da su nadimci jedna od najstarijih antroponimnih kategorija i jedna od najafektivnijih, jer nadimci obično čuvaju, uz onomastičko, i leksičko značenje kojim su motivirani. Nadimci su više od drugih imena produkt govora. Kao čin govora ne podliježu jezičnoj normi. Nadimci u svojim sadržajima nose poruku i porugu s obzirom na osobu kojoj su pridruženi.

Zbog tih govornih značajki nadimci se uklapaju u tematiku ovoga časopisa koji u naslovu ima "govor" i pristaju uz golem, cijenjen i zapažen opus uglednoga kolege prof. dr. Ive Škarića, kojemu ovaj rad namjenjujem o obljetnicama njegova života i znanstvenoga rada.

Ključne riječi: *nadimci, antroponimija, hrvatski jezik*

Nadimci su priimci koji se pridijevaju obiteljima ili pojedincima uz njihovo osobno ime i(li) prezime. Zbog uglavnom neutrnute motiviranosti, neponovljivosti te jasne i čvrste pridruženosti dotičnoj osobi, osobni se nadimak upotrebljava i samostalno bez imena i prezimena dotične osobe. Nadimci su obično motivirani kakvom tjelesnom ili duševnom osobinom. Osobni nadimak nastaje uglavnom kad osoba ispolji koju od značajki koja postaje pobudom nastanka nadimka. Taj nadimak živi s tom osobom i često umire s njom. Kadšto se osobni nadimak prenosi na obitelj i postaje obiteljskim nadimkom, koji se nasljeđuje. U izdvojenim (seoskim) sredinama, u svakidašnjoj neslužbenoj uporabi nadimak preuzima ulogu drugog, neslužbenog prezimena¹

U imenskom obrascu (ime, prezime, nadimak) nadimak je najnestabilniji, neobvezatni član. Za razliku od osobnog imena koje se dobiva krštenjem ili zapisom u matice rođenih (i nosi uglavnom meliorativni sadržaj) i prezimena koje se nasljeđuje (i nosi uglavnom neutralni sadržaj), nadimak se stječe, "zarađuje". Nadimak je najprepoznatljiviji priimak kojim se identificiramo i karakteriziramo u njegovu "izokrenutom" ekspresivnom značenju. Nadimak se rabi u malim, zatvorenim kolektivima, u neslužbenoj komunikaciji. Dok se prezime (i osobno ime) pretežito ostvaruju u službenom liku i u pisanom obliku, nadimak je pretežito čin govora. Nadimak se odlikuju afektivnim nabojem koji se očituje kao leksički sadržaj osnove i kao strukturni sklop pridruživanja tvorbenih formata koji nose afektivni sadržaj. Nadimak se odnosi na osobu kao jedinku (*Grbonja, Nosonja, Puzigaće*), na obitelj, tj. kućnu zajednicu kojoj je na čelu otac kao glava obitelji, zatim žena i djeca (*Babini, Ivanovi, Kovači*), na rod, tj. na cjelinu pojedinih obitelji koje su istoimene po muškoj liniji s kćerkama, ali bez njihovih potomaka (*Sorići, Baje, Zrinski*), na pleme, tj. na rođake dotičnoga čovjeka s očeve i majčine strane, na njegove krvne i pravne rođake (*Gušići, Nelišići, Kačići*), na određeni kraj u kojem obitavaju pojedine narodnosne, dijalekatne ili koje druge skupine (*Bezjaki, Čići, Ere, Dalmoši, Kirci*), na narod (*Ameri, Pemci, Švabe, Arnauti*).

Nadimci su (kao i osobna imena, etnonimi, prezimena...) antroponimna kategorija. Oni se upotrebljavaju s imenima i prezimenima te, kao i ona, dobivaju osobnoimenske i prezimenske oblične strukture i podložni su analoškim utjecajima ostalih antroponimnih vrsta. Nadimci bolje od drugih antroponima čuvaju leksičku semantiku. Zato je u osnovi nadimka češće imenica (s leksičkim značenjem) nego ime sa značajkama njegova onomastičkog sadržaja (predmeta imenovanja) koje su prenesene u nadimak. Uz leksički (imenički) i onomastički (imenski) sadržaj nadimak se očituje intonacijom, specifičnim naglaskom i drugim vrednotama govornoga jezika te osobito u dijalekatnim, šatrovačkim i drugim idiomima i sociolektima, u kojima nadimci nastaju i dobivaju specifične oblike i sadržaje².

Nadimci su zbog afektivnoga naboja koji nose vrlo markirani priimci. Osobni nadimci obično sadržavaju satiričko-humorističke značajke osobe kojoj su pridruženi. Nadimak je pri nastajanju pojmljiv, razumljiv s jasnom

identifikacijskom porukom (i porugom) u sadržaju i obliku. Najdavnija osobna imena po tim su odlikama slična nadimcima (*Rak, Hlap, Hudina, Bak*).

Nadimci se u Hrvata javljaju od prvih pisanih dokumenata, već od IX. stoljeća³. Neke semantičke pobude i nadimačke strukture nalazimo i u drugim indoeuropskim jezicima. Tako hrvatska prezimena *Vodopivec, Vodopija, Popivoda* naliče na talijanski kognomen *Bevilaqua*, francuski *Boileau*, njemački *Trinkwasser* ili engleski *Drinkwater*. Takve tvorbe u različitim jezicima isključuju izravan utjecaj i svjesno kalkiranje. Te su tvorbe i te motivacije davna i zajednička indoeuropska baština⁴.

Sličnih nadimaka u hrvatskom je mnogo. Oni su stari i po davnšnjem postanju nadimačke rečenice: *Babuder, Munižaba, Plazibat, Pecikozić, Smičiklas, Jamometić, Puzigaća, Salopek, Muhoberac, Močibob, Nedoklan, Oblizalo, Propadalo, Mucalo* itd. Njima su se isticala tjelesna i duševna obilježja osobe i njima je najlakše bilo identificirati osobu. Stoga su zarana takvi nadimci preuzimali ulogu prezimena. Prva hrvatska prezimena (*Zlurad, Bogobojša* i druga) zapravo su bili nadimci (kognomeni).

Nadimački sadržaji često su opscenih sadržaja motivirani nazivima spolovila i sl.⁵ Sadržaji takvih nadimaka u mnogih naroda na primitivnom stupnju civilizacijskoga razvitka nisu nosili opscen, skaredni prizvuk. Kao što je u drevnoj umjetnosti npr. prikaz obnaženog ženskoga tijela golemih grudi, jakih bokova, nabrehle rodnice poništavao je realnost lika i isticao ideju materinstva, simbolizirao plodnost, tako ni nadimci nisu bili tabuizirani, niti su se nazivi genitalija kojima su nerijetko bili motivirani razni nadimci smatrali opscenim riječima: *Crnokur* (nadimak i prezime u okolici Dubrovnika), *Trokurić* (prezime i nadimak u okolici Požege), *Pizdec* (nadimak u starom Zagrebu), a već u XI. stoljeću spominje se u Biogradu svjedok Zadrani Dobrica *Napizdimeko*⁶. Kako u to doba još nema prezimena, taj Dobrica imao je zaista skaredan nadimak.

Dogodilo se je da je mnogo starih "sramotnih" nadimaka nestajalo s evangelizacijom Hrvata. Zamijenili su ih drugi koji su se do danas sačuvali u hrvatskim prezimenima.

Nadimci su jedna od najživljih i najkreativnijih imenskih struktura. Uz jezične obavijesti koje nose, oni su odraz mnogih društvenih odnosa u raznim dobnim, prostornim, staleškim i profesionalnim sredinama. Dobro karakteriziraju nadjevatelja i nositelja nadimka. Latinska izreka *Nomen est omen* ima u nadimcima najprikladniju potvrdu.

Prvi nadimci u Hrvata zapisani su od IX. stoljeća u dalmatinskim gradovima i okolo njih⁷. U Splitu su godine 1080. zabilježeni nadimci *Cacaunti* ("onečisti pomazane"), *Butadeo* ("svrzi Boga"). U Rabu u to doba nalazi se nadimak *Ca šalupi* ("lovi vukove"), a nosi ga čovjek koji se zove hrvatskim imenom Dobre. U Dubrovniku se od X. do XV. stoljeća bilježe nadimci *Gratapaia* ("čisti slamu"), *Manduca Vacca* ("vodi kravu"), *Caca in pino* ("lovi po trnju"), te *Maca fava* ("jedi bob"), koji nosi čovjek s hrvatskim imenom Hranko. U XIII. stoljeću u istom gradu bilježimo hrvatske nadimke *Češiguz* i *Goriguzica*. Ovaj potonji nadimak nosi čovjek s romanskim imenom *Basus*.

Teško je vjerovati da su Hrvati preuzimali od Romana sheme i kalkirali svoje nadimke po romanskim uzorima, jer su iste imenske strukture i isti motivi bili uobičajeni i u Romana i u Hrvata, a hrvatski nadimci u Romana i romanski u Hrvata samo potvrđuju jaku i tijesnu biološku i jezičnu simbiozu od hrvatske doseobe pa do pohrvaćivanja romanskih gradova iz čije antroponimne građe crpimo ove podatke⁸.

Obiteljski su nadimci vrlo davnašnja imenska kategorija. Nastali su kao dopunsko sredstvo identifikacije kad još prezimena nije bilo. Pa i onda kad su prezimena uvedena, nadimci su nastajali i živjeli kao vrlo produktivna antroponimijska kategorija⁹. U malim zatvorenim kolektivima često su potiskivali prezimena. Na pitanje: *kako se zoveš?* odgovaralo se nadimkom, a *Kako te pišu?*, odgovaralo se: osobnim imenom i prezimenom¹⁰.

Osobni nadimak, ako se nasljeđivao, postajao je obiteljskim¹¹. Od gotovo svakog obiteljskoga nadimka (koji se redovito upotrebljavao u množinskom obliku) mogao se izvoditi osobni, jedinačni nadimački oblik: *Kiselice* (pl.) > *Kiselica* (sg.), *Srdarovi* (pl.) > *Srdar* (sg.).

Ženski osobni nadimci obično se tvore od muškog osobnog nadimka antroponimnim formantima: (Bližnjakovi > Bližnjak >) *Bližnjača*, (Filešovi > Fileš >) *Filešanka*, (Lojini > Loje >) *Lojica*, (Ćulini > Ćule >) *Ćulinka*, (Škojari > Škojar >) *Škojarka*, (Srdarovi > Srdar >) *Srdaruša* itd.

S obzirom na formu nadimci su:

A. **prosti nadimci**. Takvi su nadimci, poput osobnih imena tvorenih regresivnom tvorbom, bez segmenata sufiksalne tvorbe: *Loje*, *Šito*, *Ćule*, *Bura*..., ili su izvedeni antroponimnim formantima. Nema gotovo nijednog imensko-prezimenskog formanta koji ne bi bio zastupljen u nadimačkoj tvorbi.

Proste nadimke moguće je s obzirom na značenje razvrstati u nekoliko skupina:¹²

- a) nadimci patronimskog (metronimskog) postanja, i to po muškom osobnom imenu: *Cvitan(ovi)*, *Ižak(ovi)*... i ženskom osobnom imenu: *Jelac* ("Jelin suprug"),
- b) nadimci motivirani zanimanjem: *Birkaš*, *Remeta*, *Konjevod*, *Čoban*, *Kapular*...,
- c) nadimci motivirani duševnim osobinama njihovih nositelja: *Bisni*, *Čangriz*, *Mrgud*, *Zlurad*,
- d) nadimci motivirani tjelesnim (npr. govornim) manama: *Tartaglia*, *Tarlala*, *Ćućura*, *Ćići*, *Pet-šest*...
- e) nadimci motiviranim značajkama domaćih životinja: *Kosić*, *Bak*, *Sokol*, *Krpej*, *Jež*, *Zec*,
- f) nadimci motivirani značajkama biljaka: *Čičak*, *Bundeva*, *Kaloper*,
- g) nadimci nadjenuti po jelu i hrani: *Papar*, *Krvavica*, *Frmentun*,
- h) nadimci nadjenuti po raznovrsnim predmetima: *Karatil*, *Torbarina*, *Kusturica*, *Keser*, *Puška*,

- i) nadimci izvedeni od toponima, etnika i etnonima: *Mosor, Bosna, Škojar, Pemac, Puljiz, Ungar, Bokez, Ero, Splicićanac, Plamus, Bezjak, Vlah, Turčin*¹³.

Lepeza motiva je vrlo bogata i različita u vremenskoj okomici i u prostornim jedinicama. U različitim dijalekatnim područjima nadimci nose dijalekatne osobitosti. To ih čini autentičnim jezičnim podacima, pa i onda kad se javljaju kao selilački spomenici i u drugim i drukčijim dijalekatnim krajinama.

B. složeni nadimci. Te su složenice a) od opće imenice i vlastitog imena: *Kumamandini, Čič-Andrijini*, b) od dvije imenice: *Križbože*, c) od dva vlastita imena: *Ciganmatini, Šimkamušini*, d) od pridjeva i vlastitog imena: *Bilomatini*, e) od uzvika i imena: *Bućrozini*, f) od pridjeva i toponima: *Podjezičari*. Osobito je obilata ekspresivna skupina od imperativnog oblika i imenice: *Kalivoda* (1818. u Osijeku), *Mažibrada* (1449. u Dubrovniku), *Metiglava* (14. stoljeće u Dubrovniku), *Mičigoljen* i *Mičinog* (1449. u Zagrebu), *Močibob* (1566. u Istri), *Močivuna* (1673. na Visu), *Nabiguz* (1271. u Trogiru), *Odribog* (14. stoljeće u Istri), *Palikuća* (16. stoljeće u Zagrebu), *Peciguz* (15. stoljeće u Dubrovniku), *Pecikoza* 1771. u Virovitici), *Plazibat* (1725. u Dugopolju), *Pupazuso* ("sisaj dolje") i *Miragamba* ("gledaj nogu" u 11. stoljeću u Splitu), *Gladikosa* (14. stoljeće u Dubrovniku) itd.¹⁴

C. sastavljeni nadimci. Sastavljeni su a) od antroponima i opće imenice: *Lolo spavalo, Tucko Šantucko*; b) od opće imenice i antroponima: *Čorko Lorko*; c) od pridjeva i opće imenice: *Mali Meštar, Bečka Lipotica*; c) od pridjeva i antroponima: *Čoravi Džek, Sveti Nikola*; e) od antroponima i uzvika: *Mate Uh*, f) od dvaju glagola: *Peri deri*, itd.¹⁵

Te i takve etiološke i tvorbene strukture javljaju se u mnogim dijalektima i sociolektima.

Osobni nadimak je najkreativnija antroponimna kategorija. U njemu su humorističke crte jače sačuvane u leksičkom sadržaju osnove i u tvorbenom sklopu. Što je nadimak češće u uporabi i što je radijus njegove uporabe širi, prepoznatljivost je njegova onomastičkoga sadržaja veća, a itenzitet poruge manji. Takvi se nadimci lakše nasljeđuju, prelaze u obiteljski nadimak i dobivaju množinske oblike. Opisati i protumačiti strukturu nadimaka osnovni je antroponimijski zadatak u jezičnom i smislenom razrješavanju nadimaka. Međutim nadimcima valja pristupati ne samo s gledišta onomastičke strukture, etimološke i tvorbene jasnoće, nego i s gledišta spoznajne i socijalne psihologije i psiholingvistike. Proceć nadijevanja i uporabe nadimaka nužno je razmatrati u sklopu psihologije međuljudskih odnosa u društvu. Takva proučavanja još uvijek su *pium desiderium* u hrvatskoj antroponomastici.

Obiteljski nadimci dobivaju likove množinskih prezimena, i to:

- a) osobno ime/prezime/nadimak + *-ići(-ovići/-evići, -inići)*: Starčevići, Borinići)
- b) osobno ime/prezime/nadimak + *-ci(-ovci/-evci, -inci)*: Čulci, Mićunovci, Dragotinci. Kako takvi obiteljski (i rodovski) nadimci često imenuju sela, zaseoke, katune..., njihovo se prvotno značenje skupina ljudi

nazvana po rodočelniku i(li) glavi obitelji" zatire u korist značenja "naselje u kojem žive pretežito ljudi takva obiteljskog (ili rodovskog) nadimka".¹⁶

- c) zemljopisni pojam/toponim + *-ari/-ani*: *Dolinari, Ponikvari, Dražani, Cerjani...*

I u tim "toponimnim" obiteljskim nadimcima zatire se njihovo prvotno značenje "*skup ljudi koji žive na zemljištu označenom u osnovu nadimka*" u korist značenja "*naselje u kojem žive ljudi karakterizirani obiteljskim nadimkom*", dakle od oznake "*ljudi koji žive...*" izražene nadimkom ime postaje zemljopisna oznaka - ojkonom s idejom "*lokalitet na kojem žive ljudi karakterizirani dotičnim nadimkom*". Kategorija živog ("ljudi") promeće se u kategoriju neživog ("naselje").

- d) imenica + *-ari/-arovi* s idejom zanimanja: *Govedari, Krušvari, Medari, Kolesari, Končari, Sitari, Rešetari, Škuljari, Šušnjari, Vrećari; Zidarovi, Lugarovi...*, ili imenica u množini s idejom zanimanja: *Kovači, Tkalci...*

Takvi obiteljski nadimci upozoravaju na dugu tradiciju obrta u dotičnoj obitelji jer su se obrti nasljeđivali (*Kovači, Zvonari*). Njihova zastupljenost u hrvatskoj ojkonomiji nije osobito obilata. Takvi su se nadimci i kasnije prezimena stvarali mnogo po srednjoj Europi, u koju su bili uljučeni dijelovi sjeverne Hrvatske i Istre, pa je takvih nadimaka kudikamo više po Zagorju, Slavoniji i Istri nego po južnoj Hrvatskoj.¹⁷

Obiteljski nadimci prema mjestu stanovanja sastoje se od prijedloga i toponima. Ne označuju *ljude* nego *lokalitet* s kojega su oni došli i(li) na kojem borave. Iako takvi obiteljski nadimci identificiraju ljude (*Ivan iz Cernika, Luketić iz Otavica*), oni su zapravo prijedložni toponimi s idejom lokaliteta. Iz Zagorja ogulinskoga takvi su toponimi: *Iz Steljine, Ispod Sliv, Ispod Črišnjice, Iz Kilače, S Ivančevke, S Izišća, S Vodice, Cindrići z Briška, Iz grabika, Iz Trnovače, Ivanec s Briška, Ispod Josne Kuće, Iz Malina, Iz Šklobota, S Grčeve njive*, itd. Ondje su se tzv. "hižna imena" preobratali u nadimke¹⁸.

Negdje se takva imena zovu *hižna imena, pridomci* i sl., a ovdje sam ih naveo jer nisu česti ni posvuda uobičajeni u hrvatskoj onomastici. Kudikamo su češći po Međimurju, u Slovenaca i osobito u Zapadnih Slavena.

- f) osobno ime/prezime/ + *-ovi/-evi, -ini*: *Majkovi, Pivčevi, Horvatićevi, Mladini*.

Ti su nadimci u pridjevskom liku s idejom *posvojnosti, pripadnosti* osobi čiji je antroponim u osnovi obiteljskog nadimka. Zbog toga ova nadimačka struktura nije značajnije zastupljena u ojkonomiji kao one iz prethodno navedenih skupina. Ostali obrasci tvorbe obiteljskih nadimaka uglavnom su zanemarljivi s obzirom na brojčanost potvrda. U sjevernoj Dalmaciji na primjer dolaze još sufiksi: *-aci, -ce, -anci, -age, -aki, -oki, -aći, -urde, -onje...*¹⁹

Od starih rodovskih imena koji su imali nadimački biljeg razvila su se raspadom rodovskih zadruga (koje su u Hrvatskoj propadale u XVIII. i osobito u XIX. stoljeću) mnoga prezimena koja su postala obilježje porodice, a ne više roda. Danas smo opet svjedoci kako jako seosko prezime dobiva daljim dijeljenjem obitelji po nekoliko obiteljskih nadimaka. Podijeljena braća postaju susjedi, osnivaju odjelite domove, od kojih barem jedan od dvojice dobiva najprije jedinačni osobni, a onada množinski obiteljski nadimak.

Proučavanjem nadimaka u razgranatim genealoškim stablima pojedinih obitelji, rodova, plemena doznajemo za mnoge istine sadržane u izravnim, ili zrcalno izokrenutim sadržajima nadimačkih osnova i tvorbenih sklopova pojedinih nadimačkih tipova. Otkrivaju se svojevrsne sudbine ljudi u sudbini vremena određenoga društva koje ih je stvaralo i predavalo u nasljeđe. Nadimci su nastajali iz nužde za dodatnom identifikacijom u porodičnoj sredini s mnogo djece, u velikim seoskim zadrugama sve do njihova cijepanja i nestajanja u drugoj polovici XIX. stoljećana na hrvatskom feudalnom sjeveru i nešto kasnije u gorovitim stočarskim predjelima središnje Hrvatske i nešto ranije na "kolonatskom" hrvatskom jugu. Nadimci su, kao i drugi antroponimi, selilački spomenici, pa preko njih doznajemo mnoge pouzdane podatke o zamršenim putovima velikih hrvatskih migracija od XV. stoljeća do danas, koje su pritjecale sa svih strana i odlazile na sve strane. Pogotovu je to važno za one individualne seobe koje su bile vrlo brojne i koje su izbjegle povijesnim zapisima. Nadimci su dijalekatno obilježeni, pa su, uz sve druge pučke kreacije koje nose, pouzdani dijalekatni podaci.

REFERENCIJE

- Bjelanović, Ž.** (1988). *Antroponimija Bukovice*. Split: Književni krug.
- Frančić, A** (2002). *Međimurska prezimena*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- Jireček, K.** (1962). *Romani u gradovima Dalmacije tokom srednjega veka*. Posebna izdanja SANU.
- Mandić, Ž.** (2000). Nadimci bunjevačkih Hrvata u Mađarskoj. *Folia onomastica Croatica* 9, 57-135.
- Mihajlović, V.** (1992). *Ime po zapovesti. Imperativni onomastikon srpskohrvatskog jezika*. Beograd: Nolit.
- Novak, V., Skok, P.** (1952). *Supetarski kartular*. Zagreb: Djela JAZU.
- Putzu, I.** (2000). *Per uno studio multidisciplinare della nominazione*. CUEC, University Press, Linguistica 2. Cagliari (Rec. D. Brozović Rončević 2001, *Folia onomastica Croatica* X, 251-253).
- Skok, P.** (1928). O simbiozi i nestanku starih Romana u Dalmaciji i na Primorju u svjetlu onomastike. *Razprave* 4, Ljubljana, SAZU, 1-42.
- Šimunović, P.** (1995). *Hrvatska prezimena: porijeklo, značenje, rasprostranjenost*. Zagreb: Golden marketing.

BILJEŠKE

- ¹ P.Šimunović 1982, Razvitak imenske formule u Hrvata. *Folia onomastica Croatica*, 9, 290.
- ² Vidi vrlo instruktivnu knjigu: Ignazio Putzu, *Il soprannome. Per uno studio multidisciplinare della nominazione*. CUEC, University Press, Linguistica2. Cagliari, 2000, 322 str. I recenziju D. Brozović Rončević u: *Folia onomastica Cratica*, 10, 2002, 251-153.
- ³ P. Šimunović, *o.c.*, 283 i d.
- ⁴ Vidi mnogobrojne primjere hrvatskih nadimaka u knjizi V. Mihajlović, *Ime po zapovesti. Imperativni onomstikon srpskohrvatskog jezika*. Nolit (Beograd), 1992, 365 str.
- ⁵ Vidi P. Šimunović, *Od glave do smokvina lista*. U: P.Šimunović, *Hrvatska prezimena*, Golden marketing (Zagreb), 1995., 243-250.
- ⁶ Dobriće Napisdimecho. *Codex diplomaticus*, I, HAZU, (Zagreb) 1967. Poslije 1076. u Biogradu, str. 157.
- ⁷ P. Skok u: V. Novak/P. Skok, *Supetarski kartular*. JAZU (Zagreb) 1952., 261 i d. Vidi Index.
- ⁸ P.Šimunović, Die früheste Personennamen als Ausdruck der ethnosymbiotischen Verhältnisse auf der kroatischen Seite der Adria. *Actes do XX Congreso Internacional do Ciencias Onomasticas*. Santiago d. Compostela 20-25. do Setembre 1999. Instituto da Lingua Galega, 2002, 799-809.
- ⁹ Živko Bjelanović, Obiteljski nadimci u sjevernoj Dalmaciji. *Onomastica Jugoslavica*, 8, 1979., 75-92.
- ¹⁰ P. Šimunović, *Nadimci kao prezimena*. U: P.Šimunović, *Hrvatska prezimena. o. c.*, 205-207.
- ¹¹ Ž. Bjelanović, *Antroponimija Bukovice*. Književni krug Split. Biblioteka znanstvenaih djela 25, (Split) 1988, 67 i dalje. Isti, Rječnik antroponima Bukovice. *Onomatološki prilozi X* (Beograd) 1989, osobito 175-363.
- ¹² P. Šimunović, Antroponimija III. Nadimci (kronologija, funkcija i društveni status). U: *Słowiańska onomastyka. Encyklopedia*, I., Warszawa- Kraków, 2002, 527-529.
- ¹³ Ž. Bjelanović, *Imena stanovnika mjesta Bukovice*. Čakavski sabor. Biblioteka znanstvenih djela 6, 1978., 200. str.
- ¹⁴ Zbornik Konstantina Jirečeka, *Romani u gradovima Dalmacije tokom srednjega veka*. Posebna izdanja SANU 356. II., (Berograd) 1962. Osobito: *Slavenska vlastita imena u starim dalmatinskim gradovima od X do XV veka*, 213-237.
- ¹⁵ Vidi Ž. Mandić, Nadimci bunjevačkih Hrvata u Mađarskoj. *Folia onomastica Croatica* 9 (Zagreb) 2000, 57-135.
- ¹⁶ W. Lubaś, *Słowotwórstwo południowosłowiańskich nazw miejscowych z sufiksami -ci, -ovci. -evci, -inci itp.* Wydawnestwo Uniwersytetu Sleskiego. (Katowice) 1971., 200 str. + karte.
- ¹⁷ Vidi tu kategoriju nadimaka u Ž. Mandić, *o.c.*, 89-92.
- ¹⁸ H. Salopek, *Stari rodovi ogulinsko-modruške udoline* (Zagreb) 1999., 334 str.
- ¹⁹ Ž. Bjelanović, Nadimci u sjevernoj Dalmaciji, *o. c.*, 75-92.

Petar Šimunović
Zagreb, Croatia

NICKNAMES IN CROATIAN

SUMMARY

The author's research shows that nicknames are one of the oldest antroponemic categories as well as one of the most affective ones because nicknames usually keep both onomastic and lexical meaning that have motivated them. Nicknames are, more than other names, a product of speech. They are the act of speech and are not subject to the language norm. Nicknames bear message and mocking in their contents depending on the person they refer to.

Due to those speech characteristics, nicknames fit into the topic of this journal that has speech in its title, and follow the huge, greatly admired and prominent opus of the distinguished colleague full professor Ivo Škarić to whom I dedicate this paper on the occasion of his birthday and the anniversary of his scientific work.

Key words: *nicknames, anthroponymy, Croatian*
